

in geoinformacijskih orodij. Kartografska dovršenost pa je tudi ena od odlik vodnika: opisane poti so poudarjene, zemljevidi pa vključujejo tudi druge okoliške dostope, oznake s poimenovanji in višinami glavnih vrhov ter za obiskovalca ključne elemente pokrajine. Vodnik je opremljen s kakovostnimi fotografijami, ki praviloma prikazujejo obravnavano goro, in drugimi tematskimi fotografijami, ki so podnaslovljene in dodatno ponazarjajo poti vzponov ali sestopov.

Karnijske Alpe: med Julijci in Dolomiti ni le vodnik, ampak je zaradi uvodnih strokovnih poglavij o Karnijskih Alpah in drugih elementov strokovnih

monografij pomembno delo tudi za (šolske) geografe. Z njim lahko učitelji geografije in sorodnih predmetov načrtujejo (medpredmetne) strokovne ekskurzije in terensko delo, ki naj bi poleg spoznavanja naravne in kulturne dediščine obiskanih območij vključevalo tudi čim več gibanja (vodnik pri tem ponuja možnost lažjih vzponov, ki so primerni tudi za osnovno- in srednješolce). Raziskovalcem pa knjiga ponuja odskočno desko za obisk in poglobljeno raziskovanje bodisi Karnijskih Alp kot celote bodisi njenih delov.

Knjigo je mogoče kupiti na <https://planinskatalogovina.pzs.si/product/karnijske-alp>

Simon Purger
OŠ Polhov Gradec
simonpurger@gmail.com

COBISS: 1.19



Vesna Kamin Kajfež, Tomislav Kajfež
Vitez med piramidami

39 strani
Ljubljana, 2022
Narodni muzej Slovenije
ISBN: 978-961-6981-65-1

Vitez med piramidami

Radovednost in domišljija otroškega uma sta neizčrpní. Vznemirjajo jih daljnje dežele, skrivnostna ljudstva, pogumni raziskovalci in skriti zakladi. Vse pogosteje pa se pedagogi soočamo z izzivom, kako učence motivirati, da bi vklopili svojo domišljijo.

Prav gotovo je Egipt, afriški biser ob spodnjem toku reke Nil, ena najveličastnejših dežel z neprecenljivo kulturno dediščino. Malokdo ve, da je bil med zgodnjimi egiptologi tudi Slovenec, plemeniti Anton Lavrin.

Narodni muzej Slovenije je leta 2022 izdal dve knjigi dr. Vesne Kamin Kajfež in mag. Tomislava Kajfeža, ki govorita o prvem slovenskem egiptologu in svetovljanu Antonu Lavrinu ter o nadobudnem in radovednem desetletniku Juretu, navdušencu nad starim Egiptom.

Knjiga *Vitez med piramidami* pripoveduje o življenju Slovenca Antona Lavrina, ki je bil doma iz Vipave. Bil je dobro izobražen in razgledan pravnik, služboval je v diplomatski službi avstrijske države. Kot generalni konzul Avstrijskega cesarstva je deloval v Egiptu in tam tudi kot ljubiteljski egiptolog odkrival bogastvo starodavnih Egipčanov. V svoji vili v Aleksandriji je imel bogato zbirko starin, ki so jo občudovali mnogi. Angleški polkovnik Howard-Vyse ga je nekega dne povabil celo na pohod na vrh 145 metrov visoke Keopsove piramide. Danes je to seveda nemogoče, saj je plezanje po piramidah najstrožje prepovedano, takrat pa je petdesetletni Lavrin za vzpon na vrh potreboval dobre pol ure. Razgled na zeleno dolino reke Nil je bil veličasten, Kairo pa je bil videti precej dlje kot danes, ko se razprostira do območja piramid v Gizi.

Lavrin se je podajal tudi na naporna potovanja po reki Nil do Zgornjega (južnega) Egipta, raziskoval je Palestino, Sirijo in Kreto. Za svoje raziskovalno delo je dobil odlikovanja različnih svetovnih voditeljev, od turškega sultana do papeža in avstrijskega cesarja.

Diplomat Lavrin je iz Egipta v rodno Kranjsko deželo dal pripeljati vrsto dragocenosti, med drugim tudi čisto pravo mumijo in dva kamnita sarkofaga iz 3. tisočletja pr. Kr. V sarkofaga na vipavskem pokopališču je dal pokopati svoja starša in zgodaj umrlega sina. Nekatere dragocenosti, ki jih je Lavrin poslal v Avstrijsko cesarstvo, pa danes hranijo v Umetnostnozgodovinskem muzeju na Dunaju.

Vitez med piramidami je slikanica, namenjena predvsem osnovnošolcem. Napisana je v lepem pripovednem slogu, krasijo jo kakovostne ilustracije priznanega slovenskega ilustratorja Jureta Engelsbergerja, ki otrokom nazorno

približajo napete dogodivščine raziskovalca Lavrina. Na začetku knjige je nazorno prikazan tudi zemljevid Egipta, ki je bil takrat, sredi 19. stoletja, del Otomanskega imperija, ter nekaj osnovnih informacij o tedanjem Egiptu, Kairu in Aleksandriji. Na koncu knjige so v kratkem slovarčku razložene nekatere besede, pod rubriko Ali veš pa bralec izve še nekaj dodatnih zanimivosti o starem Egiptu.

S slikanico Vitez med piramidami lahko osnovnošolcem dobro približamo svet starega Egipta in prvo obdobje egiptologije, v katerem je pomembno vlogo igral tudi naš rojak Anton Lavrin.



Vesna Kamin Kajfež, Tomislav Kajfež

Jure in mumija

39 strani

Ljubljana, 2022

Narodni muzej Slovenije

ISBN: 978-961-6981-60-6

Jure in mumija

V Ljubljani se nahajajo pomembne kulturne ustanove, med njimi tudi Narodni muzej Slovenije, ki hrani dragocene zgodovinske ostanke. Tako lahko v muzeju občudujemo železnodobno situlo iz Vač, pozlačen kip meščana rimske Emone in koščeno neandertalčevo piščal iz starejše kamene dobe.

Slikanica Jure in mumija govori o dečku Juretu, ki ga zanima skrivnostni svet starega Egipta. Radovedni osnovnošolec Jure se odpravi v Narodni muzej Slovenije, kjer spozna prijaznega kustosa.

Kustos mu razkaže starodavno egipčansko mumijo, ki je v ljubljanski muzej prispela leta 1846 in je med meščani že takoj požela veliko pozornosti. Mumijo in druge dragocene egipčanske predmete je v Kairu v Egiptu kupil slovenski diplomat Anton Lavrin, ljubiteljski arheolog, in jih poslal v Kranjski deželni muzej, kot se je takrat imenoval Narodni muzej Slovenije.

Kustos Juretu razloži zapleten postopek mumificiranja ter mu predstavi raziskovanje pridobljene mumije, stare okoli 2700 let. Pokojniku je bilo ime Akesuita in je bil egipčanski svečenik v Amonovem svetišču v Karnaku, pokopan pa je bil zelo verjetno v kraju Asasif v bližini Doline kraljev. Pomembne podatke o pokojniku so arheologi dobili tako, da so razvozlati napise v hieroglifski pisavi na lepo okrašeni leseni krsti – sarkofagu. Na krsti so tudi prizori in besedila iz Knjige mrtvih, ki je bila zbirka verskih besedil, s katerimi so Egipčani pokojnika pospremili na pot v onostranstvo. Jure spozna boginjo Nut, ki je bila boginja neba in zaščitnica mrtvih, Horovo oko, simbol zaščite in dobrega zdravja, ter skarabeja, svetega hroščka, ki predstavlja sončno božanstvo Keprija. Nič čudnega, da Jure na koncu staršem navdušeno pove, da bo, ko bo velik, postal arheolog.

Knjigo krasijo bogate ilustracije Jureta Engelsbergerja, ki mladega bralca navduši s slikovitimi podobami iz zgodbe o egipčanski mumiji in dečku Juretu. Lepo berljivo besedilo skupaj z ilustracijami razvnema domišljijo bralca – otroka in ga navduši nad kulturno dediščino naše prestolnice, ki hrani nekaj izjemnih ostankov daljne preteklosti.